

**Sprawozdanie z działalności Świetlicy Środowiskowej
działającej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach
za rok 2008.**

Od stycznia 2008 roku w budynku Pałacu w Kozach, prowadzone były zajęcia świetlicy środowiskowej z grupami socjoterapeutycznymi.

Program realizowało czterech wychowawców - mgr Jolanta Cisowska-Gacek, mgr Urszula Typińska, a od 01.09 mgr Beata Zeman oraz zajęcia z socjoterapii prowadziła mgr Lidia Kamińska-Micherda. Od stycznia 2008 roku, świetlica obejmowała opieką 60 wychowanków w wieku od 6 do 14 lat. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 12.00 do 16.00. Dzieci przyjmowane były do świetlicy na wniosek GOPSu, rodziców, wychowawców- nauczycieli lub pedagogów szkolnych. Zdarzało się, że pod wpływem namowy kolegów uczniowie sami zgłaszali chęć udziału w zajęciach. Dzieci uczęszczające na zajęcia pochodziły głównie z rodzin niewydolnych wychowawczo tj. z rodzin dotkniętych alkoholizmem, z rodzin wielodzietnych, rozbitych. Dzieci te cechuje wysoki poziom agresji werbalnej i fizycznej, częste wagarowanie, brak warunków do nauki, bieda. Na zajęcia świetlicy uczęszczali również dzieci, które nie sprawiały problemów wychowawczych, ale wykazywały chęć uczestnictwa w takich właśnie zajęciach.

W ramach realizacji programu świetlicy środowiskowej kontynuowana była współpraca z rodzicami, z pedagogami szkolnymi oraz pracownikami GOPSu, w czerwcu 2008 roku odbyło się zebranie zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce, w którym udział wzięli wychowawcy ze świetlicy, pedagodzy ze Szkół Podstawowych oraz pracownicy GOPSu. Prowadzone konsultacje pozwoliły podzielić się spostrzeżeniami dotyczącymi podopiecznych i ich rodzin. Dawały możliwość wspólnego wypracowania metod i form pracy z dziećmi mającymi trudności w nauce i sprawiającymi kłopoty wychowawcze.

Głównym celem naszej pracy było zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa, pomocy, akceptacji, podniesienia poczucia własnej wartości, zaistnienia w grupie, także udzielanie pomocy w nauce i zagospodarowanie czasu wolnego poprzez terapię zajęciową.

W ramach realizacji programu duży nacisk kładziono na zajęcia grupowe.

Od stycznia, prowadzone były:

- zajęcia z pedagogiki zabawy służące rozładowaniu emocji, uczące współpracy i udzielania sobie wsparcia,
- zajęcia z elementami psychodramy,
- zajęcia plastyczno-techniczne również z uwzględnieniem treści terapeutycznych, np. diagnoza środowiska rodzinnego dziecka poprzez rysunek,
- zajęcia sportowe,
- zajęcia kulinarne,
- zajęcia socjoterapeutyczne - zabawy i rozmowy w kręgu z wykorzystaniem scenek dramatycznych, bajek relaksacyjnych, twórczości plastycznej, pozwalające stymulować sferą emocjonalną dziecka, pomagające w okazywaniu pozytywnych uczuć i emocji, rozbudzające w dziecku ciekawość poznawczą i chęć tworzenia,
- zajęcia komputerowe,

Dodatkowo prowadzono zajęcia:

- rozwijające umiejętności manualne (zabawy konstrukcyjne, układanki, malowanie farbami, wycinanie, wyklejanie, modelowanie przy użyciu plasteliny itp.)
- wzbogacające posiadane wiadomości, zaspokajające ciekawość świata (czytanie książek, rozmowy i pogadanki z dziećmi, gry dydaktyczne i edukacyjne, zabawy tematyczne)
- kształtujące umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy (konkursy, rozwiązywanie

krzyżówek, zagadek, gry dydaktyczne, quizy, rebusy, odrabianie prac domowych i przygotowywanie się do zajęć szkolnych)
- rozwijające pamięć i koncentrację uwagi,
- wzbogacające ekspresję twórczą (wymyślanie fragmentów np. zakończenia lub całości bajek, opowiadań, prace plastyczne itp.)
- kształtujące ekspresję ruchową (np. zabawy ruchowe przy muzyce)
- relaksujące, wyciszające (spacer, oglądanie bajek itp.)

Dzieci uczestniczące w zajęciach miały zapewnioną pomoc w rozwiązywaniu problemów, z którymi się spotykały. Najczęściej były to niepowodzenia w szkole, konflikty rodzinne, problemy w nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych, problemy z samoakceptacją czy samorealizacją. Prowadząc zajęcia dużo uwagi poświęcono kształtowaniu umiejętności współżycia i współdziałania w grupie świetlicowej. Dbano o wdrażanie wychowanków do przestrzegania przyjętych zasad w kontaktach z kolegami, rozmawiania, słuchania, wyrażania swoich potrzeb, przekonań, i uczuć oraz dostrzegania ich u innych, a także ćwiczenia umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych, trudnej sztuki panowania nad emocjami. Starano się nauczyć dzieci oceniania siebie i postaw kolegów, zachowania się w sytuacjach trudnych, ponoszenia odpowiedzialności za indywidualne i wspólne wykonywanie zadań oraz wdrażanie do utrzymania porządku w czasie zabaw i zajęć.

Dzieci uczestniczące w zajęciach miały zapewnioną fachową pomoc w odrabianiu lekcji, nadrabianiu zaległości, przygotowywaniu się do odpowiedzi ustnych czy sprawdzianów pisemnych.

Praca z dziećmi nastawiona była na indywidualną pracę z wychowankiem. Pozwoliło to dokładnie poznać podopiecznych, a w razie potrzeby udzielić im określonego wsparcia poprzez indywidualne strategie korekcyjne- opracowane przez wychowawcę.

W ciągu roku dzieci wzięły udział w:

- zajęciach w Gminnej Bibliotece Publicznej,
- zwiedzaniu Izby Historycznej,
- zwiedzaniu Pałacu w Parku,
- poznały i brały udział w zajęciach w pracowni ceramicznej w Gimnazjum,
- pikniku nad stawem w Kamieniołomie,
- duszonym na Placu Różanym,
- odwiedziły swoje koleżanki i kolegów w zaprzyjaźnionej świetlicy na Złotych Łanach w Bielsku-Białej.

Do stałych imprez wewnątrz-świetlicowych, które odbyły się należy zaliczyć: zabawę wielkanocną, zabawę Halloweenową, Andrzejki, Mikołajki, Wigilię.

W ramach profilaktyki uzależnień dzieci wzięły udział w konkursie „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. W ramach edukacji zdrowotnej dzieci wzięły udział w zajęciach z udzielania pierwszej pomocy, zostały także omówione z nimi zasady ruchu drogowego i bezpieczeństwa na drodze oraz wzięły udział w spotkaniu z lekarzem nefrologiem Panią Ewą Piskorek. Raz w tygodniu dzieci brały udział w zajęciach na basenie w Hali Sportowej, w wolnym czasie dzieci korzystały także z sali do gry w ping-ponga.

W świetlicy odbyły się także zajęcia teatralne, które przedstawił nam Pan Jan Chmiel z Teatru Grodzkiego, w przed dzień Wigilii mieliśmy okazję gościć w świetlicy zespół muzyczny z Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Jaworzu, gdzie chłopcy przedstawili nam koncert kolęd Bożonarodzeniowych.

W ciągu roku odbyliśmy także dwie wycieczki – do Parku Miniatur w Inwałdzie i do Leśnego Parku Niespodzianek w Ustroniu.

Dzieci ze świetlicy przywiązują dużą wagę do obdarowywania przyjaciół i darczyńców świetlicy upominkami i życzeniami z okazji różnych świąt.

Podsumowując roczną działalność świetlicy można stwierdzić, że u dzieci uczestniczących systematycznie w zajęciach można zauważyć wiele pozytywnych zmian w zachowaniu. Uczą się one realizowania własnych potrzeb w zgodzie z przyjętymi normami społecznymi. Jest to niezwykle ważne dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym czy wykołajeniem społecznym.

Wnioski do dalszej pracy:

1. Należy dotrzeć do dzieci i młodzieży potrzebującej najbardziej pomocy, mam tu na myśli dzieci potrzebujące pomocy w nauce, z rodzin patologicznych, zagrożone niedostosowaniem społecznym.
2. Należy położyć większy nacisk na systematyczne odrabianie zadań domowych, nadrabianie zaległości, przygotowanie się do odpowiedzi ustnych czy sprawdzianów pisemnych.
3. Wprowadzić jeden dzień w tygodniu – dniem z językiem angielskim.
4. Należy przeprowadzać więcej imprez zewnętrznych, imprez integrujących członków świetlicy z mieszkańcami Kóz (np. Dzień Kobiet dla Koła Gospodyń Wiejskich itp.).
5. W ramach edukacji zdrowotnej należy organizować większą liczbę zajęć rekreacyjno – sportowych, propagujących zdrowy styl życia
6. Należy zwiększyć możliwości swobodnej działalności artystycznej, stworzyć dzieciom i młodzieży warunki do kreatywnej prezentacji swoich umiejętności po za świetlicą.
7. W ramach profilaktyki uzależnień należy usprawnić działalność profilaktyczną z zaangażowaniem możliwe jak najwięcej środków - intensywna współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
8. Metody terapeutyczne które stosuję są skuteczne jednak zauważam potrzebę sięgnięcia po nowe, a także modyfikacje dotychczasowo stosowanych ponieważ czasami wydają się one nieskuteczne lub nieadekwatne.
9. Metody sprawdzone w praktyce, które przyniosły już efekty powinny być kontynuowane. Nowe, eksperymentalne metody należy stopniowo wdrażać i podczas planowanych zajęć obserwować reakcje dzieci. Pozwoli to na dokonanie ewaluacji zajęć, upewni w słuszności ich realizacji tymi metodami i zadecyduje o włączeniu ich na stałe do warsztatu pracy wychowawczej.